

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน
พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัด
เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน : นางสาวคันที กัณธิยะ

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต : สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญส่ง	นิลแก้ว	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ณ	หาญตระกูล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์	ภู่วิภาดาวรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อสร้างแบบสอบถามสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน แบบทดสอบพฤติกรรมพุทธิพิสัยเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย แบบวัดเจตคติต่อสุขภาพอนามัย และแบบสำรวจพฤติกรรมสุขภาพอนามัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (2) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรต่าง ๆ คือ สิ่งแวดล้อมภายในบ้าน พฤติกรรมพุทธิพิสัยเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เจตคติต่อสุขภาพอนามัยและพฤติกรรมสุขภาพอนามัย (3) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและ อัตราส่วนพยากรณ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และ เจตคติต่อสุขภาพอนามัยกับพฤติกรรมสุขภาพอนามัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 366 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยคือ แบบสอบถามสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน แบบทดสอบพฤติกรรมพุทธิพิสัยเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย แบบวัดเจตคติต่อสุขภาพอนามัยและแบบสำรวจพฤติกรรมสุขภาพอนามัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป TESTQUALITY ปี ค.ศ.1988 ของ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์ศาล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS/PC+) ของบริษัท SPSS Inc. ปรากฏผลโดยสรุปได้ดังนี้

1. ค่าวิเคราะห์ของเครื่องมือแต่ละฉบับปรากฏผลดังนี้

1.1 แบบสอบถามสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ การอบรมเลี้ยงดู การปฏิบัติตนของผู้ปกครอง การส่งเสริมหรือสนับสนุนของผู้ปกครอง การคาดหวังและการยอมรับ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

1.2 แบบทดสอบพฤติกรรมพุทธิพิสัยเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ค่าเฉลี่ยความยากง่าย ($\bar{p}$) เท่ากับ 0.60 ค่าเฉลี่ยอำนาจจำแนก ($\bar{r}$) เท่ากับ 0.32 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7449 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดเท่ากับ 4.1996

1.3 แบบวัดเจตคติต่อสุขภาพอนามัยมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าอำนาจจำแนกทุกข้อ ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7834 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดเท่ากับ 5.0124

1.4 แบบสำรวจพฤติกรรมสุขภาพอนามัยมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าอำนาจจำแนกทุกข้อ ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7446 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดเท่ากับ 4.1996

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมภายในบ้านแต่ละด้าน พฤติกรรมพุทธิพิสัยเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแต่ละระดับพฤติกรรม เจตคติสุขภาพอนามัยและพฤติกรรมสุขภาพอนามัย ปรากฏผลดังนี้

จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในทั้ง 66 ค่า ของตัวแปรสิ่งแวดล้อมภายในบ้านแต่ละด้าน พฤติกรรมพุทธิพิสัยเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแต่ละระดับพฤติกรรม เจตคติต่อสุขภาพอนามัย และพฤติกรรมสุขภาพอนามัยมี 54 ค่า คิดเป็นร้อยละ 81.82 ที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (โดยมี 47 ค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี 7 ค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05) และมี 12 ค่า (คิดเป็นร้อยละ 18.18) ที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมภายในบ้านรวมทุกด้าน พฤติกรรมพุทธิพิสัยรวมทุกระดับพฤติกรรม เจตคติต่อสุขภาพอนามัยและพฤติกรรมสุขภาพอนามัย มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและอัตราส่วนพยากรณ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และ เจตคติต่อสุขภาพอนามัยกับพฤติกรรมสุขภาพอนามัย ปรากฏดังนี้

4.1 ตัวแปรสิ่งแวดล้อมภายในบ้านด้านการปฏิบัติตนของผู้ปกครอง (ARO) ตัวแปรเจตคติต่อสุขภาพอนามัย (CTO) ตัวแปรพฤติกรรมพุทธิพิสัยระดับรู้-จำ (KNO) ถูกคัดเลือกเข้าทำนายพฤติกรรมสุขภาพอนามัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรสิ่งแวดล้อมภายในบ้านด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง (ANU) ถูกคัดเลือกเข้าทำนายพฤติกรรมสุขภาพอนามัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ 0.4911 และมีอำนาจในการทำนายได้ร้อยละ 24.12 โดยนำค่าต่าง ๆ มาเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ตามลำดับ ดังนี้

$$Y = 62.0801 + 0.1843X_{CTO} + 0.6050X_{ARO} + 0.4761X_{KNO} + 0.1775X_{ANU}$$

$$Z = 0.2389Z_{CTO} + 0.2271Z_{ARO} + 0.1386Z_{KNO} + 0.1298Z_{ANU}$$

จากสมการการทำนาย ตัวแปรแต่ละตัวมีอัตราส่วนในการพยากรณ์ตามลำดับ ดังนี้ เจตคติต่อสุขภาพอนามัย (CTO) สามารถทำนายได้ร้อยละ 7.85 สิ่งแวดล้อมภายในบ้านด้านการปฏิบัติตนของผู้ปกครอง (ARO) สามารถทำนายได้ร้อยละ 7.46 พฤติกรรมพุทธิพิสัยระดับความรู้ความจำ (KNO) สามารถทำนายได้ร้อยละ 4.55 สิ่งแวดล้อมภายในบ้านด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง (ANU) สามารถทำนายได้ร้อยละ 4.26

4.2 ตัวแปรเจตคติต่อสุขภาพอนามัย ตัวแปรสิ่งแวดล้อมภายในบ้านรวมทุกด้านและพฤติกรรมพุทธิพิสัยเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทุกระดับพฤติกรรม ถูกคัดเลือกเข้าทำนายพฤติกรรมสุขภาพอนามัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ 0.4825 และ

มีอำนาจในการทำนายได้ร้อยละ 23.28 โดยนำค่าต่างๆ มาเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานได้ตามลำดับ ดังนี้

$$Y = 61.5886 + 0.2172X_{ATO} + 0.1816X_{CTO} + 0.1860X_{BTO}$$

$$Z = 0.2919Z_{ATO} + 0.2353Z_{CTO} + 0.1426Z_{BTO}$$

จากสมการการทำนาย ตัวแปรแต่ละตัวมีอัตราส่วนในการพยากรณ์ตามลำดับ ดังนี้
สิ่งแวดล้อมภายในบ้านรวมทุกด้าน (ATO) สามารถทำนายได้ร้อยละ 10.14 เจตคติต่อสุขภาพ
อนามัย (CTO) สามารถทำนายได้ร้อยละ 8.18 พฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย
รวมทุกระดับพฤติกรรม (BTO) สามารถทำนายได้ร้อยละ 4.96

Thesis Title : Relationships between Health Behaviors and Home Environment, Cognitive Domain, Attitude of Prathom Suksa 6 Students, Chiang Mai Province

Author : Miss Suntanee Guntiya

M.Ed. : Educational Measurement and Evaluation

Examining Committee :

Assoc.Prof.Dr.Boonsong Nilkaew Chairman

Assoc.Prof.Daroon Hantragoon Member

Assoc.Prof.Dr.Somsak Phuvipadawat Member

Abstract

The purposes of this study were as follows : (1) to construct home environment questionnaire about health, cognitive domain test about health, attitude scale toward health, and health behavior checklist (2) to find intercorrelation coefficient between the home environment about health, the cognitive domain about health, the attitude toward health and the health behavior (3) to find the Coefficient of Multiple Correlation and a ratio of prediction between the home environment, the cognitive domain about health, the attitude toward health and the health behavior.

The samples were 366 Prathom Suksa 6 students from schools under the Primary Education office, Chiang Mai Province. The samples were studying in the second semester of the 1996 academic year.

The instruments used for collecting data in this research were the home environment questionnaire about health, the cognitive domain test about health, the attitude scale toward health, and the health behavior checklist. These instruments were constructed by the researcher.

The qualitative of instruments were analyzed by using Dr.Paitoon Pothisaan's TESTQUALITY Computer Program of the 1988 and the data were analyzed by SPSS/PC+ Computer Program of SPSS Inc. on Multiple Regression Analysis. The results were as follows.

1. The statistical analysis of each instruments were as follows:

1.1 The home environment questionnaire of four aspects that is children nurturance, behavior of guardian, supporting of guardian, expectation and accepting of guardian has construct validity and content validity.

1.2 The cognitive domain test about health has construct validity and content validity, the difficulty value ($\bar{p}$) was 0.60, the discrimination value ($\bar{r}$) was 0.32, the reliability coefficient was 0.7449 and the standard error of measurement was 4.1996

1.3 The attitude scale toward health has construct validity and content validity. Every item has discrimination power significantly at 99 %. The reliability was 0.7834 and the standard error of measurement was 5.0124.

1.4 The health behavior checklist has construct validity and content validity. Every item has discrimination power, significantly at 99 %. The reliability was 0.7446 and the standard error of measurement was 4.1996

2. The relationships between home environment of each aspects, cognitive domain about health of each levels, attitude toward health and health behavior were as follows: For 66 values of intercorrelation coefficient the 54 values (81.82 %) were positively correlated significantly (47 values were significantly at the .01 and 7 values were significantly at the .05) and the 12 values (18.18 %) were not correlated.

3. The relationships between home environment of every aspects, cognitive domain about health of every levels, attitude toward health and health behavior were positively correlated significantly at the .01.

4. The Multiple Correlation Coefficient and a ratio of prediction between the home environment, the cognitive domain about health, the attitude toward health and health behavior were as follows:

4.1 The behavior of guardian (ARO), the attitude toward health (CTO), and the cognitive domain on knowledge level (KNO) were selected to predict health behavior significantly at the .01 and the children nurturance (ANU) was selected to predict health behavior significantly at the .05 with the Coefficient of Multiple Correlation about 0.4911 and also can be used to predict health behavior about 24.12 percent, the prediction equation in raw score and standard score as follows:

$$Y = 62.0801 + 0.1843X_{CTO} + 0.6050X_{ARO} + 0.4761X_{KNO} + 0.1775X_{ANU}$$

$$Z = 0.2389Z_{CTO} + 0.2271Z_{ARO} + 0.1386Z_{KNO} + 0.1298Z_{ANU}$$

The predictions could be ranked according to their prediction ratios were as follows : the attitude toward health (CTO) 7.85 percent, the behavior of guardian (ARO) 7.46 percent, the cognitive domain on knowledge level (KNO) 4.55 percent, and the children nurturance 4.26 percent.

4.2 The Attitude toward Health Behavior, the Home Environment of every aspects and the Cognitive Domain about Health of every level were selected to predict Health Behavior significantly at the .01 with the Coefficient of Multiple Correlation about 0.4825 and also can be used to predict Health Behavior about 23.28 percent, the prediction equation in raw score and standard score as follows:

$$Y = 61.5886 + 0.1816X_{CTO} + 0.2172X_{ATO} + 0.1860X_{BTO}$$

$$Z = 0.2353Z_{CTO} + 0.2919Z_{ATO} + 0.1426Z_{BTO}$$

The predictions could be ranked according to their prediction ratios were as follows : the home environment of every aspect (ATO) 10.14 percent, the attitude toward health (CTO) 8.18 percent and the cognitive domain about health (BTO) 4.96 percent.